

26. januar 2015

Ny kriger mot bladlus

Annichen Smith Eriksen, NLR Veksthus

Gulløye (*Chrysoperla carnea*) er nå godkjent til biologisk bekjempelse av bladlus i plantekulturer i veksthus og plasttuneller i Norge. Gulløye larven er en grådig fyr som spiser bladlus i stor mengder. Den kan derfor være et nyttig hjelpemiddel i kampen mot bladlus på både prydplanter og spiselige produkter.

Bladlus er favorittmaten til gulløye larvene. Foto: A. Smith Eriksen

Først litt biologi

Gulløye har en livssyklus på 7 stadier (egg – 3 larvestadier – prepuppe – puppe og voksen). Ved ca. 20°C tar det ca. 20 dager fra egg til voksen.

Meny: Voksen gulløye er «vegetarianer» og lever bare på pollen, nektar og honningdugg (sukkerstoff). Larvene (1-8 mm lange) er kjøtteterer og kan spise opp til ca. 50 bladlus per dag og totalt ca. 100-600 bladlus. Gulløyelarver foretrekker bladlus, men kan også spise trips, spinnmidd, unge sommerfugllegg- og larver, ullus, skjoldlus og mellus.

Levesett: Larvene søker tilfeldig etter bladlus på planten. De er hovedsakelig aktive om natten og kan være vanskelig å finne om dagen.

Klima krav: Gulløye er et relativt robust nyttedyr og tåler temperaturer mellom 12 og 35°C og variasjon i luftfuktighet.

Praktisk bruk

Gulløyelarvene forhandles av VekstMiljø og selges i pakker à 500 larver. Siden larvene er kannibaler ligger de egne «celler» i en pappkartong slik at de ikke skal spise opp broren sin under transporten.

Larvene kan ikke fly. Det er derfor viktig at de drysses ut direkte på planter med angrep av bladlus. Gjenta behandlingen etter ca. en uke ved behov.

Når den voksne gulløye klekkes fra puppen (hvit kokong på planten), flyr den vanligvis ut av veksthuset for å lete etter mat (pollen og nektar) utendørs. Ved nye angrep av bladlus, må gulløye larver derfor settes ut på nytt.

Gulløyelarvene leveres i pappbrett og drysses på planter med bladlus (her merket med gul pinne) Foto: A. Smith Eriksen

Fordeler

Den store fordelen med gulløyelarvene er at de er veldig sultene og begynner og spise bladlus med en gang de drysses ut på plantene. Dette gir en rask og effektiv virkning. I tillegg er gulløye generalist og spiser de fleste bladlus arter.

Snylteveps (*Aphidius colemani* og *Aphidius ervi*) derimot er spesialister og viker bare på noen få bladlus arter (ferskenbladlus, agurkbladlus, potetbladlus og grønnflekket veksthusbladlus). Siden gulløye er så grådige og ikke kresne, er de et godt supplement til den biologiske bekjempelsen med snylteveps mot bladlus.

Begrensinger

I følge litteraturen passer de best i lave kulturer, f.eks. potteplanter. I høye planter kan de lett falle ned og får problemer med å klatre opp igjen til bladlusene.

Kilder: Produktinformasjon (etikett) fra Booregaard BioPlant og info fra Sautter & Stepper i Tyskland: www.nuetzlinge.de